

J. T. Holub

JAK SE LÉČIT SCHÜSSLEROVÝMI SOLEMI

Komplexní průvodce samoléčbou

Třetí, upravené a doplněné vydání

EMPATIE

Dr. Schüssler Salze

12 originálních solí Dr. Schüsslera

- 🌀 německý originál
- 🌀 150 let tradice
- 🌀 v lahvičce z tmavého skla
- 🌀 bez známých nežádoucích účinků
- 🌀 pro celou rodinu, vč. těhotných a seniorů

Ferrum phosphoricum DHU D12 je lék k vnitřnímu užití. Čtete pečlivě příbalovou informaci.
K dostání v kamenných nebo online lékárnách.

Schwabe Czech s. r. o.
Pod Klikovkou 1917/4 150 00 Praha 5 - Smíchov
Tel.: 241 740 540, info@schwabe.cz

www.schussler-original.cz

Viburcol®

Spokojené dítě, šťastná máma

• pomáhá uklidnit miminko a utišit pláč

- **když rostou zoubky**
- **při mírných bolestech břicha**
- **při nespavosti**

• k léčbě příznaků běžných dětských infekcí

- **rýma, kašel, teplota**

Viburcol® obsahuje léčivé byliny
a minerální látky

Viburcol® je homeopatický léčivý přípravek k zavádění do konečníku.
Čtěte pečlivě příbalovou informaci. K dostání v lékárně.

-Heel
Healthcare designed by nature

Schwabe Czech s. r. o.

Pod Klívkou 1917/4 150 00 Praha 5 - Smíchov

Tel.: 241 740 540, info@schwabe.cz, www.schwabe.cz, www.viburcol.cz

Úvodem

Minerální látky mají pro lidské zdraví zásadní význam, nedostatek některé z nich vede k buněčným a orgánovým dysfunkcím a onemocněním.

Doktor Wilhelm Heinrich Schüssler (1821 – 1898) zjistil, že jednotlivé tělesné orgány a tkáně obsahují specifické minerální nebytné pro jejich správné fungování. Dále vyvinul metodu přípravy léků z minerálních látek, díky níž jsou tyto minerální pro tělesné buňky snadno dosažitelné.

V roce 1873 publikoval Dr. Schüssler v časopise *Allgemeine Homöopathische Zeitung* článek s titulkem *Eine abgekürzte Homöopathische Therapie* (Zkrácená homeopatická léčba), ve kterém napsal, že se běžné léky staly v jeho lékařské praxi zbytečnými, neboť... „*Veškeré neduhy léčím pomocí dvanácti anorganických látek, které jsou schopny nejkratší cestou doputovat k cíli.*“

Později pak vyšla jeho kniha *Eine abgekürzte Therapie – Anleitung zur biochemischen Behandlung der Krankheiten* (Zkrácená terapie – úvod k biochemické léčbě nemocí). V ní Dr. Schüssler mimo jiné uvedl: „*Moje léčebná metoda není homeopatie, neboť není založena na principu podobnosti¹, nýbrž na fyziologicko-chemických procesech, které probíhají v lidském organismu.*“

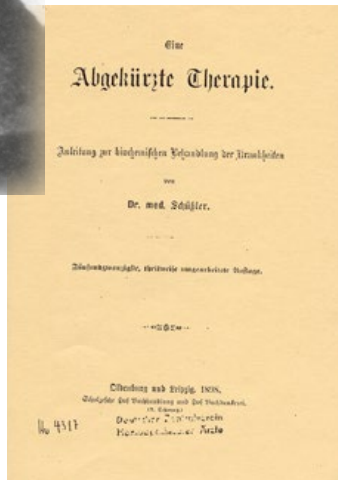
---

¹ Základní princip homeopatie, latinsky „*similia similibus curentur*“, je léčení podobného podobným. Jak tomu rozumět? Nejprve si musíme uvědomit, že nejen „klasické“ jedy jako např. arzén, strychnin, nikotin nebo včelí jed, ale prakticky každá substance, ba i potraviny, mohou vyvolat u zdravého jedince specifické symptomy otravy. Záleží pouze na dávce, kdy se i zcela běžná poživatina (káva, feferonky, sůl, ocet, heřmánkový čaj aj.) projeví jako jed. Těmito příznaky otravy mohou být například průjem, zvracení, pocení studeným potem, třes končetin, pocity horkosti, omdlávání a mnoho dalších. Každá substance, je-li užitá v dostatečně vysoké dávce, vyvolá jiný, pro ni zcela specifický soubor symptomů, takzvaný „obraz otravy“. Jsou-li tyto látky, např. byliny, kávové boby, tabák, včelí jed, kuchyňská sůl aj. zpracovány do formy homeopatických léků, léčí nemoci, které se projevují symptomy odpovídajícími obrazu otravy tou kterou látkou.

Dr. Wilhelm H. Schüssler – lékař, badatel, inovátor a objevitel tkáňových solí.

*Obálka klíčového díla
Dr. Wilhelma H. Schüsslera.*

Celý koncept léčby Schüsslerovými tkáňovými solemi lze vyjádřit touto větou:

Obnovení narušené rovnováhy v hospodaření organismu s minerálními látkami vede k odstranění funkčních poruch tkání i orgánů a jejich vyléčení.

Proto také Dr. Schüssler nazýval tyto soli termínem „funkční biochemické přípravky“.

Důležité upozornění: V tabulkách na str. 14 až 45 uváděná hesla zahrnují především potíže a lehká onemocnění, která se mohou v průběhu života vyskytnout prakticky u každého jednotlivce či v každé rodině. V těchto případech, pokud je pacient schopen správně posoudit svoje symptomy, se samoléčba běžně uplatňuje. Mějte však na paměti, že samoléčba nenahrazuje nutnou lékařskou péči! Pokud potíže přetrvávají, případně pokud došlo ke zhoršení zdravotního stavu, vyhledejte lékaře, nejlépe lékaře nebo lékařku s erudiicí v oblasti biochemické léčby nebo homeopatii.

Možnosti použití Schüsslerových tkáňových solí a vybraných homeopatik (terapeutický index):

Důležité:

V terapeutickém indexu uvedená použití Schüsslerových solí, homeopatik a doplňků stravy **nejsou registrované terapeutické indikace**, nýbrž mnohokrát ověřené a v praxi předních, zejména německých lékařů, diplomovaných léčitelů a homeopatů uplatňované léčebné postupy a schémata.

V tabulkách jsou uvedena čísla doporučených solí. Podle povahy potíží můžete kromě tablet používat i stejně očíslovaný krémgel. To platí např. při léčbě křečů, popálenin, potíží s křečovými žilami, při striích, vráskách, povadlé pleti apod.

V některých případech může být účelné či žádoucí souběžné užívání homeopatického přípravku nebo specifického doplňku stravy. Dosažení žádoucích výsledků se pak dostavuje rychleji a s větší spolehlivostí. Mezi doporučenými homeopatiky se poměrně často objevuje komplexní přípravek Traumeel. Jedná se o velmi zdařilou kompozici homeopatik s širokým spektrem účinků. Nejvíce se Traumeel uplatňuje při zánětech, infekčních onemocněních, zhmožděninách a dalších zraněních, při bolestech zad, hlavy a končetin a kloubů. Traumeel významně podporuje procesy hojení a regenerace.

Zájemcům o širší nabídku homeopatických přípravků doporučujeme navštívit webovou stránku www.kezdravi.cz.

Chcete poslat tento sešit v elektronické verzi Vaším přátelům a známým?

Materiál je k dispozici ke stažení na adrese: www.kezdravi.cz/schusslerovy-soli/

Zájemci o předchozí verzi tohoto informačního sešitu, kde jsou uvedeny podrobné informace k jednotlivým Schüsslerovým solím, si ji mohou stáhnout na adrese: <https://www.kezdravi.cz/files/ts.pdf>

Dávkování a užívání Schüsslerových solí, homeopatik a Bachových esencí

V akutních situacích:

Při léčbě akutních stavů (bolestí, křečí, migrén apod.) bývá účinek Schüsslerových solí rychlý, pro dosažení citelné úlevy zpravidla stačí užít jednu až dvě tablety každých 5 až 15 minut. Po dosažení úlevy snižte užívání na frekvenci uvedenou v odstavci k léčbě chronických potíží.

V tabulkách uvedená doplňková homeopatika, doplňky stravy či Bachovy esence nemusíte užívat. Nicméně současné užívání Schüsslerových solí s přípravky, které se v uvedených situacích často a s úspěchem uplatňují, může významně zefektivnit léčbu a zkrátit nutnou dobu užívání Schüsslerových tkáňových solí.

Jednou dávkou homeopatik firmy BOIRON jsou 3-4 globule, u směsných homeopatik a přípravků firmy AKH jedna tableta, u kapalných homeopatik ca 10 kapek, u Bachových esencí 3-4 kapky do sklenice vody, zamíchat a popíjet, nebo můžete kápnout esenci přímo do úst. U dětí lze dávky snížit přibližně na polovinu.

V akutních stavech je účelné užívat Schüsslerovy soli formou horkého nápoje. Rozpusťte 10 tablet zvolené Schüsslerovy soli v šálku horké vody, důkladně zamíchejte a po doušcích zvolna vypijte. Podobně lze užívat i homeopatika: použijte 5 globulí od každého zvoleného jednosložkového homeopatika, případně 5 tablet směsného homeopatického přípravku nebo doplňku stravy či homeopatika firmy AKH.

Krémgely s obsahem biominerálních solí aplikujte na postižené okrsky dvakrát až čtyřikrát denně. Jsou-li doporučeny dva krémgely, pak jejich aplikaci obden střídejte.

Při léčbě chronických potíží:

Přípravky užívejte 6x denně jednu až 2 tablety, nejméně však 3x2 tablety denně. Častější užití tablety Schüsslerovy soli v průběhu dne má výraznější léčebný efekt, než méně časté užívání dvou či více tablet současně.

U chronických chorob a recidivujících potíží počítejte s delší dobou pravidelného užívání. K zásadnímu zlepšení může sice dojít rychle, během několika dní,

obvykle si však léčba chronických a přetrvávajících onemocnění vyžádá týdny, někdy i několik měsíců pravidelného užívání.

U ekzémů, kožních afekcí a některých dalších onemocnění, která by bylo možno označit termínem psychosomatická, doporučujeme vaší pozornosti též Bachovy esence, neboť dosažení emocionální a psychické pohody patří k základním pilířům léčby tohoto typu chorob.

Domácí léčba dětí a kojenců:

Při domácí léčbě dětí do 12 let je možno snížit dávkování o polovinu oproti uvedenému dávkování pro dospělé. Není to ale nutné, u Schüsslerových solí ani homeopatik nehrozí předávkování. U kojenců ovlhčete tabletu Schüsslerovy soli vodou a vzniklou kašičku naneste na mezi dásně a odchlíplý ret.

Úvodní poznámky k používání Terapeutického indexu

V tabulkách doporučených přípravků (Terapeutickém indexu) uvádíme celé názvy homeopatik a dalších produktů, avšak u Schüsslerových solí z důvodu úspory místa pouze číslo doporučeného produktu. Pro identifikaci, o kterou sůl se jedná, využijte tento přehled:

č. 1 Calcium fluoratum

č. 2 Calcium phosphoricum

č. 3 Ferrum phosphoricum

č. 4 Kalium chloratum

č. 5 Kalium phosphoricum

č. 6 Kalium sulfuricum

č. 7 Magnesium phosphoricum

č. 8 Natrium chloratum

č. 9 Natrium phosphoricum

č. 10 Natrium sulfuricum

č. 11 Silicea

č. 12 Calcium sulfuricum

Schüsslerova sůl	Možná použití
<p>č. 1 Calcium fluoratum pro podporu vazů, kloubů, kostí, zubů a pokožky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vrásky, stříe, uvadající pleť • křečové žíly, hemoroidy • osteoporóza (spolu s č. 2) • prevence zubního kazu • ateroskleróza
<p>č. 2 Calcium phosphoricum pro zdravé kosti, zuby a krvevorbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opožděný či nedostatečný růst u dětí (spolu s č. 1) • růstové bolesti při rychlém růstu • prořezávání zoubků u kojenců • polypy • osteoporóza (spolu s č. 1) • poruchy krvevorbny • odmítání mléka u kojenců (užívá kojící matka) • nosní polypy • podporuje kosti, pevnost zuboviny, hojení zlomenin
<p>č. 3 Ferrum phosphoricum pro podporu imunity a krvevorbny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podpora imunity při opakovaných onemocněních • slabnoucí paměť (+ č. 2) • závratě (vertigo) z nedostatečného prokrvení • nastupující zánětlivá a infekční onemocnění • gastritida, průjem (spolu s č. 9) • borelióza • neplodnost • nízký krevní tlak, chronická únava • Crohnova choroba
<p>č. 4 Kalium chloratum pro zdravé sliznice, při tvorbě bílého hlenu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kožní afekce, akné, růže, ekzémy • rýma s tuhým nosním sekretem • otoky sliznic • záněty, přetrvávající a recidivující • záněty sliznic s produkcí bílého sekretu • nachlazení (spolu s č. 3)

Schüsslerova sůl	Možná použití
<p>č. 5 Kalium phosphoricum pro nervovou soustavu, energii a psychiku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • atrofie, stavy slabosti a vyčerpání, apatie, sklíčenost • nespavost psychického původu • průjem či zácpa z psychického důvodu • hyperaktivita u dětí • posílení paměti, počínající demence
<p>č. 6 Kalium sulfuricum pro čištění organismu od usazenin, lék na 3. stadium zánětu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kožní afekce, akné, ekzémy, lupénka • onemocnění jater, podpora detoxikace • přetrvávající záněty sliznic, chronická rýma • lék na úporné a recidivující záněty • revmatické potíže a bolesti • vypadávání a poruchy růstu vlasů a nehtů (s č. 1 a 11)
<p>č. 7 Magnesium phosphoricum proti křečím a pro zdravý spánek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • veškeré typy křečí, křečovitý kašel • psychické či pracovní „přetažení“ • bolesti hlavy, migrény • psychické napětí • srdeční tonikum • vysoký krevní tlak • třes rukou nebo v celém těle • podpůrný lék při cukrovce a sklonu k přejídání

Schüsslerova sůl	Možná použití
<p>č. 8 Natrium chloratum pro vyrovnaní hospodaření s tekutinami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rýma akutní i chronická • alergie • klimakterium: horkosti, deprese • suchost sliznic, syndrom suchého oka • opary na rtech, pásový opar • suchá pokožka, svědění • palčivé bolesti po štípnutí hmyzem • kožní vyrážky s puchýřky naplněnými tekutinou • vodnatý průjem • chronická zácpa • otoky (spolu s č. 10) • únava a celodenní otupělost • přetrvávající reziduální kašel po akutním onemocnění • sluneční úžeh
<p>č. 9 Natrium phosphoricum pro podporu látkové výměny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • trávicí potíže (nadýmání a koliky) • kyselý pot • dna, bolesti malých kloubů • akné v obličeji, mastná pleť • záněty močových cest a močového měchýře • gastritida (zánět žaludku) • úprava metabolismu tuků • revma • lék při překyselení organismu

Schüsslerova sůl	Možná použití
<p>č. 10 Natrium sulfuricum pro vnitřní očistu organismu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • alergie, zejména sluneční • autoimunitní onemocnění • astma • zácpa • ranní průjmy • bolesti hlavy, migrény • dna, otoky a edémy, zadržování vody v těle • kašel se zeleným hlenem • kožní vyrážky se žlutozeleným sekretem • svědivé ekzémy • akné, růžovka • noční pomočování • Crohnova choroba • žlučnickové potíže
<p>č. 11 Silicea pro zdravé vlasy, nehty a pokožku, podpora imunity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hnisavé procesy • artróza • osteoporóza (spolu s č. 1 a č. 2) • oslabená imunita (spolu s č. 3) • vypadávání vlasů, lámavé vlasy a nehty (+ č. 1) • zánět okostice • revma, bolesti kloubů, pro regeneraci šlach a vaziva • křečové žíly (+ č. 1) • bolesti zad při potížích s ploténkami • atopický ekzém • nechutenství, neduživost

Schüsslerova sůl	Možná použití
č. 12 Calcium sulfuricum při hnisavých afekcích a zánětech	<ul style="list-style-type: none"> • hnisavé projevy na kůži a sliznicích • poruchy funkce jater • revma • akné u mladistvých • hnisavé a mokvající vyrážky (+ č. 11) • záněty močových cest a měchýře (+ č. 9) • zánět středního ucha s tvorbou hnisu • angína, zanícené krční mandle • žaludeční vředy • vřed na oční rohovce • neplodnost • chronický zánět močového měchýře (+ č. 6)

Následující tabulkově zpracovaný Terapeutický index je rozdělen na dvě části, které jsou barevně odlišené. První je zaměřena na potíže psychické a emoční, druhá na tělesné.

Terapeutický index

Potíže psychické (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Agorafobie (strach z veřejných prostranství)	<ul style="list-style-type: none"> • při záchvatu paniky i pro dlouhodobé užívání č. 5 • doplňková homeopatika: Argentum nitricum 15CH + Stramonium 15CH
Apatie	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek životní energie č. 5 + č. 2 • doplňkové homeopatikum: Phosphoricum acidum 9CH
Duševní slabost	<ul style="list-style-type: none"> • duševní (případně i tělesná) slabost u dětí a mladistvých č. 2 • duševní (případně i tělesná) slabost u dospělých č. 5 • doplňkové homeopatikum: Phosphoricum acidum 9CH
Hyperaktivita, poruchy schopnosti učení, ADHD (zmírňování projevů)	<ul style="list-style-type: none"> • č. 5 při výrazném tělesném a duševním neklidu; doporučeno současné užívání homeopatik Veratrum album 15CH + Agaricus muscarius 9CH • kúra při ADHD: před snídaní č. 5, před obědem č. 2, večer před ulehnutím č. 7 • č. 3 při běžných poruchách pozornosti a slabé paměti • č. 5 poruchy soustředění, roztěkanost, duševní (a někdy i tělesná) slabost: č. 5 • psychické potíže u dětí spíše bledých, „bezkrvných“: č. 2 • Arsenicum iodatum 9CH + Tarentula hispana 15CH

Potíže psychické (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Melancholie, duševní rozladění, deprese	<ul style="list-style-type: none"> • deprese po vyčerpávající námaze: č. 5 • při pocitech smutku nebo obav: č. 6 • melancholie a pláč: č. 8, případně i č. 10 • deprese v období klimakteria: č. 11 + Sepia officinalis 9CH • melancholie nebo deprese po zranění páteře nebo hlavy: č. 10 (při těchto stavech po zranění k lékaři!) • doplňkové homeopatikum: Aurum metallicum 15CH
Nervozita, zrudnutí v obličejí z nervozity	<ul style="list-style-type: none"> • u dětí a mladistvých: č. 2 • u dospělých: č. 7 • pocení z nervozity: č. 2 a č. 11 • doplňková homeopatika: Gelsemium 9CH + Valeriana officinalis 9CH
Paměť	<ul style="list-style-type: none"> • slabá paměť, neschopnost soustředění: č. 3 • slabá paměť a snížené psychické schopnosti: č. 5 • slábnoucí paměť zejména u seniorů v důsledku arteriosklerózy: č. 1 (možno užívat spolu s č. 3 i s č. 5) • homeopatika: Baryta carbonica 9CH a Acidum phosphoricum AKH
Poruchy příjmu potravy	<ul style="list-style-type: none"> • poruchy příjmu potravy psychického nebo emocionálního původu: č. 5 • při celkové tělesné slabosti, chudokrevnosti, nedostatku trávicích šťáv, nucení na zvracení nebo/a zvracení: č. 2 • při překyselení žaludku: č. 9 • při nechutenství bez zjevné příčiny: č. 3, č. 8 a č. 10 • návaly „vlčího“ hladu vyžadující okamžitě něco k jídlu. Jazyk šedobíle povlečený: č. 4 • homeopatikum Pulsatilla 30CH, tři globule každý druhý den

Potíže psychické (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Strach, pocity strachu	<ul style="list-style-type: none"> • č. 5 + Argentum nitricum 15CH • nejasný pocit obav či strachu bez konkrétního důvodu: č. 6 • bojácné dítě: č. 6
Strach ze zkoušení či nadcházející stresující události	<ul style="list-style-type: none"> • pokud se projevuje poruchami spánku, neklidem či neschopností soustředění se: č. 7 • při nízkém krevním tlaku, třesavce, bušení srdce: č. 3 • Argentum nitricum 9CH, použít před stresující událostí • Rescue krizové kapky (směs Bachových esencí)
Závislosti	<ul style="list-style-type: none"> • č. 6 • Avena sativa + Aurum metallicum 30CH + Nux vomica 15CH • Bachova esence č. 2, Aspen (důležitá součást kúry) • důležité je též detoxikovat organismus – viz heslo „Detoxikace“
Žárlivost	<ul style="list-style-type: none"> • sůl č. 12 • Euphrasia officinalis 30CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Afty, moučnivka (soor), hemangiom	<ul style="list-style-type: none"> • u bolestivých aft užívat každou čtvrt hodinu č. 3, doplňkově Borax 5CH • při aftách bílých nebo šedobíle zbarvených č. 4 • při žlutých aftách č. 9 • pokud mají afty jasně červený okraj č. 5 • při současné hojné produkci slin a oparech v koutcích úst č. 8 • doplňkové homeopatikum: Traumeel tablety a Borax 5CH
Akné	<ul style="list-style-type: none"> • při zanícených pupíncích s obsahem hnisu: č. 11 a č. 12 • malé začervenale pupínky na mastné pokožce: č. 9 • ztvrdlé pustuly akné: č. 1 • při červeně ohraničených zarudlých okrcích na kůži (kuperóza), případně i s pupínky a pustulami: č. 10 • u žen zvětšený výskyt pupínků v období perrody: č. 9, vhodný je i krémgel č. 9 • obnova pokožky při dlouhodobém zánětu: č. 6 • akné rosacea: č. 4
Akné u mladistvých	<ul style="list-style-type: none"> • č. 9 + Selenium metallicum 5CH u chlapců, Pulsatilla 9CH u dívek; nutná je delší doba užívání • č. 11 + Arsenicum iodatum 5CH při hlubším uložení hnisu, navíc k oběma variantám ošetřování pleti krémgelem č. 9
Alergie	<ul style="list-style-type: none"> • otok sliznic, sluneční alergie: č. 10 • vodnatá rýma, svědění očí: č. 8 + Euphrasia officinalis 9CH • otok sliznic, ucpaný nos, bílý hlen: č. 4 + Sambucus nigra 9CH • osvědčené trio homeopatik při pylových i dalších alergiích: Allium cepa 9CH + Sabadilla 9CH + Euphrasia officinalis 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Anální fisury (prasklinky kůže v okolí konečníku)	<ul style="list-style-type: none"> • č. 1 + č. 11; navíc povrchově ošetřovat krémgelom č. 1 nebo č. 11
Angína, zánět mandlí (viz též heslo „Nachlazení“)	<ul style="list-style-type: none"> • při zarudnutí, otoku mandlí a bolestí v krku č. 3 + Angin-Heel • mandle jsou šedobíle potažené: č. 4 + Angin-Heel • č. 9 + Angin-Heel pokud angína po č. 3 ani č. 4 neustupuje
Astma bronchiale	<ul style="list-style-type: none"> • schéma léčby astmatu: před snídaní č. 5, před obědem č. 6, večer před ulehnutím č. 7. Vše užívat formou horkého nápoje. • astma, záchvat psychického původu: č. 5 (nejlépe formou horkého nápoje) • Záchvat astmatu v souvislosti se svalovými křečemi libovolné lokalizace: č. 7 (nejlépe formou horkého nápoje) • č. 10 při záchvatech nebo zhoršení za deštivého či sychravého počasí • doplňková homeopatika: Arsenicum album 9CH při celkové slabosti a pocitech strachu, Ipecacuanha 9CH při záchvatech kašle vedoucích až k pozvracení, Antimonium tartaricum 9CH při tuhém hlenu, který chrčí na průduškách a nejde vykašlat
Ateroskleróza, arterioskleróza, zvápnění cév	<ul style="list-style-type: none"> • č. 1 + Crataegus oxyacantha 5CH + Aurum metallicum 9CH; dlouhodobé užívání č. 1 nutné • č. 11 k zamezení progresivního zhoršování; užívat spolu s č. 1 • při křečovitých srdečních stavech č. 7 • podpora metabolismu tuků (omezení usazování): č. 9
Autoimunitní poruchy	<ul style="list-style-type: none"> • v akutních stavech: č. 3 + Apis mellifica 9CH • pro stabilizaci imunitního systému: č. 6 + č. 11 dlouhodobě • při autoimunitním zánětlivém onemocnění kloubů: Magnesia carbonica 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Bércové vředy	<ul style="list-style-type: none"> • při výskytu otevřeného vředu i po jeho uzavření: č. 1 nebo č. 10; okolní celistvou pokožku ošetřovat krémgelém č. 10 • při hnisajícím bércovém vředu: č. 11 • doplňková homeopatika (doporučeno): Traumeel tablety; okolí vředu ošetřovat dvakrát denně mastí Traumeel S; dále Pyrogenium 9CH, Secale cornutum 9CH a zejména Asa foetida 9CH
Bolesti břicha, bolesti žaludku	<ul style="list-style-type: none"> • viz nejprve heslo „Nechutenství“ • při křečích žaludku: č. 7 • doplňkové homeopatikum: Colocynthis 9CH
Bolesti hlavy, migrény	<ul style="list-style-type: none"> • akutní bolesti: č. 7, nejlépe jako horký nápoj • a pocity horka, tlaku, bodavých bolestí nebo pulsování v hlavě a při zrudnutí obličeje: č. 3 • se zvracením žluči: č. 10 • se zvracením vodnatého, průhledného hlenu: č. 8 • S dávením bílého hlenu: č. 4 • u osob bledých a nervních: č. 5 • se současným nebo následným pocitem slabosti: č. 5 • při zhoršení bolestí k večeru nebo horkem a při zlepšení na čerstvém vzduchu: č. 6 • při současně zácpě a hlenovitě povlečeném jazyku: č. 8 • bolesti hlavy u školních dětí a studentů: č. 2 • doplňkové homeopatikum Traumeel a Nux vomica 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Bolesti končetin	<ul style="list-style-type: none"> • bolesti z nadměrné námahy: č. 7 (případně č. 2) + homeopatikum Arnica montana 9CH • bolesti a otoky v důsledku žilního městnání (č. 3) nebo poruchy proudění lymfy (č. 12) + Lymphomyosot • růstové bolesti u dětí: č. 2 + homeopatikum Phosphoricum acidum 9CH, případně i Symphytum officinale 9CH • při chřipce a dalších infekčních nemocech: č. 3 + Eupatorium perfoliatum 9CH
Bolesti, tlumení	<ul style="list-style-type: none"> • pálivé: č. 3 • křečovitě č. 7 + Chamomilla vulgaris 9CH • osvědčené trio homeopatik pro tišení bolestí: Aconitum napellus 15CH, Chamomilla vulgaris 15CH a Coffea cruda 15CH • neuralgie, neuralgické bolesti: Aconitum 15CH + Hypericum perforatum 9CH
Bolesti zubů	<ul style="list-style-type: none"> • bolesti, u kterých se zubním vyšetřením nezjistila příčina: č. 3 v dávce jedna tableta každou čtvrt hodinu. • doplňkové homeopatikum Traumeel tablety (v případě akutních bolestí užívat v rychlém sledu každou čtvrt hodinu)
Borelióza	<ul style="list-style-type: none"> • viz heslo detoxikace organismu; k detoxikační kúře přidejte homeopatika Lymphomyosot a Nux vomica 9CH
Burn-out syndrom	<ul style="list-style-type: none"> • přípravky viz heslo „Únava a vyčerpanost“; navíc Bachovu esenci č. 23 Olive
Celulitida	<ul style="list-style-type: none"> • Soli č. 12, č. 11 a č. 1, tablety i krémgely; tablety lze užívat současně, krémgely střídat • doplňkové homeopatikum: Lymphomyosot

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Crohnova nemoc, Colitis ulcerosa, dráždivý tračník	<ul style="list-style-type: none"> • při akutních zánětlivých procesech: První den č. 3 formou horkého nápoje třikrát denně, od druhého dne střídat č. 3 s č. 4 • při silných záchvatech průjmu: č. 10 formou horkého nápoje • při bolestech nebo křečích v břiše: č. 7 • Aloe socotrina 5CH + Borax 5CH • další homeopatika: Mercurius corrosivus 9CH (při krvavých průjmech k lékaři!), Mercurius solubilis 9CH při průjmu bez příměsí krve
Cukrovka druhého typu	<ul style="list-style-type: none"> • pro podporu sekrece inzulínu: č. 6 + č. 10 • při obezitě: č. 9 • při cukrovce se současným onemocněním jater: č. 10 + Lycopodium clavatum 9CH • doplňková homeopatika: Eugenia jambosa 9CH + Manganum metallicum 9CH
Detoxikace organismu	<ul style="list-style-type: none"> • schéma detoxikační kúry pomocí Schüsslerových solí: Ráno před snídaní 2 tablety soli č. 12 (podporuje tvorbu žluči a detoxikaci organismu), před obědem 2 tablety soli č. 10 (podporuje vylučování ze střev, působí při zadržování vody, čistí pojivové tkáně), před ulehnutím večer 2 tablety soli č. 6 Kalium sulfuricum (podporuje funkci jater, přísun kyslíku do buněk, podněcuje hojení kůže a sliznic a tvorbu nových zdravých buněk) • doplňkové homeopatikum na čištění lymfy: Lymphomyosot
Dna (pakostnice, podagra)	<ul style="list-style-type: none"> • schéma léčby: před snídaní 2 tablety č. 11 (rozpuští krystaly kyseliny močové), před obědem 2 tablety č. 9 (udržuje kyselinu močovou v tekutém stavu) a před večeří 2 tablety č. 10 (podporuje vylučování kyseliny močové z těla) • pro podporu ledvin: Sarsaparilla 5CH + Berberis vulgaris 9CH + Solidago virga aurea 9CH • při bolestech: Bryonia 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
<p>Ekzém, atopický ekzém, kožní vyrážky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kúra při chronickém atopickém ekzému: před snídaní č. 12 jako horký nápoj, před obědem č. 10 jako horký nápoj a před ulehnutím č. 6 jako horký nápoj. Vyvarovat se sladkostí, pít hodně vody, jíst hodně zeleniny, zejména salát, rukolu, čekanku nebo listy smetánky lékařské Poznámka: doporučené stravování při chronickém ekzému je podobné jako při onemocnění dnou; atopický ekzém má často souvislost s nedostatečným vylučováním kyseliny močové • homeopatika na podporu funkce ledvin: Berberis vulgaris 9CH, Solidago virga aurea 9CH, Sarsaparilla 9CH
<p>Ekzémy a kožní afekce, doplňkové informace; psychické disharmonie se často projevují formou kožních afekcí a ekzémů, proto užívat též Bachovy esence</p>	<ul style="list-style-type: none"> • esence č. 3 Beech při alergiích, zvyšuje toleranci (k alergenům, ale i v mezilidských vztazích) • esence č. 15 Holly při agresivních kožních vyrážkách se začervenalou a pálicí pokožkou • esence č. 18 Imapatiens při svědění a podrážděné pokožce • esence č. 19 Larch při nepříjemných pocitech a emočním nepohodlí; esence na komplex méněcennosti, podporuje zdravou sebedůvěru • esence č. 38 Willow při pesimistických myšlenkách a negativních postojích k okolí
<p>Enuréza, noční pomočování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • č. 10 + Pulsatilla 9CH při slabosti močového měchýře z nervozity nebo při ochromení svaloviny močového měchýře • v případě, že č. 10 po třech týdnech nepřinese zlepšení, tak vyzkoušejte č. 5 + Pulsatilla 9CH • č. 2 + č. 1 + Pulsatilla 9CH u mužů s problematickou prostatou

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Epilepsie	<ul style="list-style-type: none"> • základní sůl a homeopatikum pro epileptiky: č. 10 + Artemisia vulgaris AKH + Kalium bromatum 9CH • podpůrná léčba vedle konvenční léčby: č. 5 • při obvykle silných křečích: č. 7 • při hrozícím záchvatu: č. 3 + Argentum nitricum 9CH každých 5 minut • při značné sešlosti pacienta jako podpůrný prostředek: č. 2 • doplňková homeopatika: Belladonna 9CH + Cuprum metallicum 9CH při náhlých křečích
Erekce, poruchy	<ul style="list-style-type: none"> • osvědčený přípravek pro posílení sexuální (a nejen sexuální) energie č. 5 • Acidum phosphoricum AKH nebo Phosphoricum acidum 9CH
Gangrény	<ul style="list-style-type: none"> • pro lepší prokrvení tkání: č. 3 • rozhodně též homeopatika Secale cornutum 9CH + Echinacea angustifolia 9CH + Kreosotum 9CH
Gastritida (zánět žaludku)	<ul style="list-style-type: none"> • při akutním žaludečním a střevním kataru: č. 3 • po odeznění akutního kataru, jazyk je zpravidla bíle potažen: č. 4 • při suchém jazyku a pocitu tělesné slabosti: č. 5 • při křečovitých bolestech žaludku bez horečky, jazyk je čistý: č. 7 • při bolestech žaludku a zvracení hlenu: č. 8 • Nux vomica 9CH při stavech podobných kocovině • Antimonium crudum 9CH při současném říhání a pálení žáhy
Hemeroidy	<ul style="list-style-type: none"> • bolestivé, svědivé: č. 1 • se zanícenými uzlíky: č. 3 • jednoznačně též homeopatika Ruta graveolens 9CH + Aesculus hippocastanum 5CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Chemoterapie – zmírňování vedlejších účinků	<ul style="list-style-type: none"> • pro podporu jater a celého organismu č. 6 • při stavech podobných kocovině: Nux vomica 9CH • při zvracení a pocení studeným potem: Tabacum 9CH • při zvracení bez následné úlevy: Ipecacuanha 9CH • zvracení, průjem a pocit vnitřního chladu až mrazení: Arsenicum album 9CH
Chrapot	<ul style="list-style-type: none"> • chrapot v důsledku zánětu hrtanu: č. 4 společně s č. 6 • chrapot v důsledku značného namáhání hlasivek (u zpěváků, učitelů, řečníků apod.): č. 3 • v důsledku nervového napětí: č. 5 • Spongia tosta 9CH + Arum triphyllum 9CH
Chudokrevnost	<ul style="list-style-type: none"> • při nedostatku červených krvinek č. 3 + č. 2 + Ferrum metallicum 5CH + Cuprum metallicum 5CH • nedostatek leukocytů, trombocytů a krvetvorných kmenových buněk v kostní dřeni: č. 2 • krátká životnost krevních buněk: č. 5
Imunitní systém	<ul style="list-style-type: none"> • náchylnost k infekčním onemocněním, kúra pro posílení imunity: první dva týdny 3 x 2 tablety denně č. 3, další dva týdny 3 x 2 tablety č. 7 a poslední dva týdny 3 x 2 tablety č. 6 • Gelsemium 9CH + Echinacea angustifolia 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Inkontinence moči, enuréza, noční pomočování	<ul style="list-style-type: none"> • nevědomé močení ve spánku, případně i v bdělém stavu: č. 10 • k pomočení dochází v důsledku nervozity nebo slabosti až chvilkového ochrnutí svalů močového měchýře: č. 10 • únik moči při zakašláni nebo kýchnutí: č. 10 • pomočování u starších osob: č. 2 + Alumina 5CH • pomočování u mužů s problémy s prostatou: č. 2 v alternaci s č. 1 (přípravky střídat každé dva až tři dny) + Alumina 9CH • slabost močového měchýře, slabost svěrače močové trubice: č. 3 + Alumina 9CH • enuréza (noční pomočování) z nervového vyčerpání či celkové slabosti: č. 5 + Pulsatilla 9CH • doplňková homeopatika: Hyoscyamus niger 9CH, Alumina 9CH, Pulsatilla 9CH
Inkontinence stolice	<ul style="list-style-type: none"> • č. 5 + homeopatika Caulophyllum thalictroides 9CH + Aloe socotrina 9CH • další důležitá homeopatika: Hyoscyamus niger 9CH, zejména při současné slabosti močového měchýře a inkontinence moči; Phosphoricum acidum 9CH při celkové tělesné slabosti
Ischias (viz též heslo „Lumbago“)	<ul style="list-style-type: none"> • v akutním stavu: č. 5 každou čtvrt hodinu jednu tabletu, po zmírnění bolesti 6 x 1-2 tablety denně • při křečovitých bolestech, které se zmírňují teplým obkladem: č. 7 jako horký nápoj • při nočních pocitech brnění a mravenčení převážně v pánevní oblasti: č. 2 • chronické potíže s ploténkami: č. 11, dlouhodobě • podpůrné opatření: aplikace krémgelu č. 7 na bolestivou oblast • homeopatikum Traumeel S tablety, v případě bolesti užívat v rychlém sledu každou čtvrt hodinu • zánět nebo uskřínutí sedacího nervu: Valeriana officinalis 5CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Játra, podpora jater a ledvin	<ul style="list-style-type: none"> • pro podporu funkce jater: č. 6 • homeopatika <i>Carduus marianus</i> 5CH, <i>Lycopodium clavatum</i> 9CH, <i>Chelidonium majus</i> 5CH • hepatorenální syndrom (selhávání ledvin při současném pokročilém onemocnění jater, např. v důsledku prodělané žloutenky): <i>Berberis vulgaris</i> 9CH
Ječné zrno	<ul style="list-style-type: none"> • hnisavé, ztvrdlé ječné zrno (puchýřek) v oku: č. 1 střídavě s č. 11 • chronické ječné zrno bez známek zánětu: č. 1 • homeopatikum <i>Pulsatilla</i> 9CH
Jizvy	<ul style="list-style-type: none"> • ke změkčení a vyhlazení jizev: č. 1 + č. 11 (zejména krémgely)
Kašel (viz též heslo „Zánět dýchacích cest“)	<ul style="list-style-type: none"> • kašel v důsledku zánětu nebo infekčního onemocnění: střídavě užívat č. 3 a č. 4. V případě značného zlepšení, avšak ne úplného vyléčení dokončit léčbu solí č. 6. • křečovitý kašel: č. 7 • úporné neutuchající kašláni připomínající černý kašel: č. 4 + <i>Drosera</i> 9CH • homeopatické trio na kašel: <i>Sticta pulmonaria</i> 5CH + <i>Drosera</i> 5CH + <i>Spongia tosta</i> 5CH
Klimakterium, přechod (viz též heslo „Bolesti hlavy, migrény“)	<ul style="list-style-type: none"> • návaly horkosti: č. 3 + <i>Sulfur</i> 9CH + <i>Sanguinaria canadensis</i> 9CH • melancholické a depresivní nálady: č. 8 nebo č. 10 (možno užívat současně) • doplňková homeopatika <i>Actaea racemosa</i> 9CH, <i>Sepia officinalis</i> 9CH a při nesnášenlivosti ke krku upnutých límců též <i>Lachesis</i> 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Klouby (viz též heslo „Revma, revmatismus“)	<ul style="list-style-type: none"> • změny na kloubech, artróza: č. 11 • bolesti kloubů, horší při pohybu: č. 3 a č. 4 • bolesti jsou až ochromující: č. 2 nebo č. 7 (neužívat společně, nutno vyzkoušet, který přípravek bude účinný). • vystřelující bolesti putující z místa na místo, zhoršení v noci: č. 6 • bolesti se zhoršují horkem a k večeru: č. 6 • bolesti kloubů v důsledku onemocnění dnou: č. 9 spolu s č. 10 a č. 11 • bursitida (zánět tíhového váčku v kolenním kloubu): č. 4 • při revmatismu malých kloubů, zejména na rukou: Actaea spicata 9CH • doplňkové homeopatikum: Rhus toxicodendron 9CH • mast Traumeel S, dvakrát denně lehce vmasírovat. Vhodné je též současné užívání tablet Traumeel
Kopřivka	<ul style="list-style-type: none"> • se svědivými pupenci: č. 5, též jako krémgel • v případě, že č. 5 u dané osoby nepomáhá, tak č. 8 • homeopatika Apis mellifica 9CH a Urtica urens 9CH
Kosti	<ul style="list-style-type: none"> • zánět okostice: č. 11 + Kalium iodatum 5CH • osteoporóza, náchylnost ke zlomeninám: č. 1, č. 2 a č. 11 + Thallium aceticum 9CH • nedostatečný růst kostí: č. 1 spolu s č. 2 • růstové bolesti dlouhých kostí: č. 2 + Phosphoricum acidum 9CH • opožděný nebo zastavený růst u dětí: č. 1 a č. 2 • doplňková homeopatika: při poranění kostí a okostice Symphytum 5CH, při zánětu okostice Kalium iodatum 5CH, při výrůstcích na kostech Hekla lava 5CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Krk (viz též hesla „Angína, zánět mandlí“ a „Nachlazení“)	<ul style="list-style-type: none"> • pocit knedlíku v krku: č. 7 + Moschus AKH • č. 9 při pocitu zátky v krku • doplňkové homeopatikum: Ignatia amara 9CH + Spongia tosta 9CH, zejména pokud se objevil i suchý kašel
Křeče (viz též heslo „Tuhnutí svalů“)	<ul style="list-style-type: none"> • křeče všeho druhu: č. 7 + Cuprum metallicum 9CH • křeče, které při užívání č. 7 nepovolují: č. 2 + Cuprum metallicum 9CH • noční křeče v lýtku: č. 7 nebo č. 2, volba soli je individuální, proto je nutno vyzkoušet, který přípravek pomáhá • při svalových křečích z přehnané námahy: č. 5 • při svalové křovině z nárazového přetěžování svalů: č. 3 • křeče u dětí v období prořezávání zubů: č. 2 + Chamomilla vulgaris 9CH • záškuby ve svalech nebo svalová slabost: č. 5
Křečové žíly	<ul style="list-style-type: none"> • křečové žíly: č. 1, střídat obden s č. 11; pro rychlejší efekt natírat i krémgely č. 1 a č. 11, střídat obden • doplňková homeopatika: Aesculus hippocastanum 5CH + Ruta graveolens 9CH • při zánětu žil: Belladonna 9CH + Vipera redi 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Lupénka (viz též informace k Bachovým esencím – heslo „Ekzémy a kožní afekce“)	<ul style="list-style-type: none"> • lupénka – schéma léčby: před snídaní dvě tablety č. 7, před obědem dvě tablety č. 2 a před večeří dvě tablety č. 6 • šupinatá, drsná pokožka: č. 6 • bílé šupinky: č. 8 + Arsenicum album 9CH • jemné šupinky na kůži vypadající jako poprášení moukou: č. 4 • bílé nebo žluté stroupky či strupy na pokožce: č. 2 • kůže s popukavými puchýři, strupy zaschlého hnisu: č. 11 • mokvající vyrážka: č. 10; pokud nedojde ke zlepšení, tak č. 9 • mokvající ekzém: č. 4 (doplňkové homeopatikum Graphites AKH nebo Graphites 5CH) • suchý ekzém: č. 2 v alternaci s č. 8 (dva dny užívat č. 2 a další dva dny č. 8 v denní dávce 6 x 1 tableta a ve střídání přípravků pokračovat) • medově žluté strupy: č. 9 + Graphites 5CH
Kuří oka a mozoly	<ul style="list-style-type: none"> • kuří oko se nachází pod bílou krustou: č. 4 (tablety i krémgel) • kuří oko je uloženo ve žlutém podkladu, krusta je žlutá: č. 10 (tablety i krémgel) • kuří oko s hnisajícím okrajem: č. 11 (tablety i krémgel) • silně zrohovatělé kuří oko: č. 1 (tablety i krémgel) • Antimonium crudum 9CH při výskytu sešlapaných, bolestivých bradavic na chodidlech
Lumbago (viz též heslo „Ischias“)	<ul style="list-style-type: none"> • sůl první volby při náhlém svalovém ústřelu v bederní krajině: č. 3 • při silných bolestech: č. 7 jako horký nápoj, možno kombinovat s č. 3 • lumbago (lidově hexensůs) u starších osob: č. 2 • doplňková homeopatika Traumeel + Valeriana officinalis 5CH zejména v případě silných bolestí

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Menstruační potíže	<ul style="list-style-type: none"> • křeče v podbřišku: č. 7, nejlépe jako horký nápoj • bolesti u žen bledých, plačtivých a/nebo vznětlivých: č. 5, nejlépe jako horký nápoj • při zrychleném pulsu a zrudnutí v obličeji: č. 3 • doplňková homeopatika: Bovista 9CH, Cyclamen AKH, Actaea racemosa 9CH
Močový měchýř	<ul style="list-style-type: none"> • viz heslo „Zánět močového měchýře“
Modřiny, hematomy, krevní podlitiny	<ul style="list-style-type: none"> • č. 3 + Arnica montana 5CH + Traumeel S mast nebo Arnigel (topické aplikace několikrát denně) • náchylnost k tvorbě hematomů: Arnica 9CH + Sulfuricum acidum 9CH
Nadváha, otylost, obezita	<ul style="list-style-type: none"> • obezita z nevyvážené energetické bilance (velký příjem, malý výdej), schéma užívání Schüsslerových solí: Před snídaní: č. 5, před obědem: č. 10, před večeří: č. 9; nutno užívat dlouhodobě, nejméně dva měsíce, aby se podpořilo odbourávání tuků • při nadměrné inklinaci k jídlu, sklonu přejídat se nebo jíst zbytečně často: č. 6 + č. 7 • doplňkové homeopatikum Eugenia jambosa 9CH, Fucus vesiculosus 5CH
Nadýmání	<ul style="list-style-type: none"> • č. 10 + Lycopodium clavatum 9CH • č. 7 + Carbo vegetabilis při kolikách z nadýmání • Lycopodium clavatum 9CH před i po jídle
Nachlazení (viz též heslo „Angína, zánět mandlí“)	<ul style="list-style-type: none"> • osvědčený postup: Užívejte střídavě každých 10 minut tabletu č. 3 a č. 4 do výrazného zlepšení; po značném zlepšení dokončit léčbu solí č. 6 • sliznice v hrdle jsou zarudlé a bolí: č. 3 • bílý povlak na sliznicích úst a hrdla: č. 4 • průhledný, vodnatý hlen na jazyku a/nebo sliznicích v ústech: č. 8 • virózy: č. 3 a č. 4 užívat střídavě vícekrát za den; po značném zlepšení dokončit léčbu užíváním č. 6 • doplňkově homeopatikum Angin-Heel

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Nedoslýchavost, poruchy sluchu	<ul style="list-style-type: none"> • společné užívání solí č. 1 a č. 11 po delší dobu • <i>Agraphis nutans</i> 9CH, zejména u dětí po infekčním onemocnění
Nehty	<ul style="list-style-type: none"> • lámavé a špatně rostoucí nehty: č. 1 a č. 11 • plíseň na nehtech: č. 1 formou krémgelu, případně střídat obden s krémgelem č. 11 • zarůstající nehet, okolo kterého vystupuje „živé maso“: č. 4, zejména formou krémgelu; v případě nedostatečného účinku přejít na užívání tablet č. 11 a ošetřování krémgelem č. 11
Nechutenství	<ul style="list-style-type: none"> • č. 5, je-li příčinou nervová nebo duševní porucha • č. 2, je-li příčinou chudokrevnost, nedostatečná tvorba žaludečních šťáv • č. 2 + <i>Ipecacuanha</i> 9CH, pokud jsou hlavním problémem žaludeční nevolnosti a zvracení • č. 9 při překyseleném žaludku a pálení žáhy po jídle (v akutních stavech jako horký nápoj) • č. 4 + <i>Lycopodium</i> 9CH, pokud se na nechutenství podílí postižení jater

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Nespavost, poruchy spánku	<ul style="list-style-type: none"> • mozek běží na plné obrátky, brání usnutí: č. 7 + Valeriana officinalis 5CH • v případě, že č. 7 nepomáhá, použít sůl č. 2 • při neschopnosti usnout po velkém duševním vypětí: č. 5 • při procitnutí kolem 23. hodiny a následném bdění do 3. hodiny ránní: č. 10. • homeopatikum Gelsemium 9CH před ulehnutím • možné je též použití Bachovy esence: č. 1 Agrimony: při neklidu, poruchách spánku a napětí; č. 11 Elm: při přepracování a přetížení; č. 18 Imapatiens: při nespavosti, duševním neklidu a nervózním spánku (esence pocitu dostatku času); č. 25 Red chestnut: na nadměrné starosti a strachy – dodává sílu k vymanění se z nezdravých vazeb; č. 35 White chestnut: při neustálém kroužení myšlenek a duševním přetížení – esence dodává klid
Nevolnosti v těhotenství	<ul style="list-style-type: none"> • střídavé užívání solí č. 8 a č. 9. v intervalu po hodině (6 tabel denně od každého přípravku) • doplňková homeopatika: Cocculus indicus 9CH, Tabacum 9CH a Ipecacuanha 9CH, zejména když zvracení nepřináší úlevu
Nízký krevní tlak	<ul style="list-style-type: none"> • Při nízkém krevním tlaku (NKT) bez dalších příznaků: č. 3 + Crataegus oxyacantha 9CH • NKT se závratěmi při změně polohy (při vstání z křesla apod.): č. 5 + Crataegus oxyacantha 9CH • NKT a nápadné změny nálady: č. 5 • doplňkové homeopatikum: Staphysagria 9CH, u alergiků Poumon histamine 30CH
Nosní polypy	<ul style="list-style-type: none"> • společně užívat č. 2 a č. 8 • homeopatika Teucrium marum 9CH, Agraphis nutans 9CH (též při nosní mandli spolu s Thuya occidentalis 9CH)
Odstavení kojence	<ul style="list-style-type: none"> • č. 10 + Ricinus communis 30CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Opary, pásový opar	<ul style="list-style-type: none"> • při náchylnosti k oparům na rtech: č. 8 • pro podporu hojení pokožky: č. 1 • při prvních příznacích pásového oparu: homeopatikum Apis mellifica • další prospěšná homeopatika: Rhus toxicodendron 9CH, Cantharis 9CH, Mezereum 9CH (hlavně u seniorů), Arsenicum album 9CH
Osteoporóza, řídnutí kostí	<ul style="list-style-type: none"> • společné užívání č. 1, 2 a 11 (též preventivně, např. v období kojení) • doplňková homeopatika: Symphytum 5CH + Thallium aceticum 9CH
Ostruha, patní ostruha, výrůstky na kostech nebo páteři	<ul style="list-style-type: none"> • společné užívání solí č. 1 a č. 2 • důležité homeopatikum: Hekla lava 5CH nebo vyšší potence
Otoky, otok nohou, zadržování vody v těle	<ul style="list-style-type: none"> • po dlouhém chození: č. 10 • jako přirozené minerální diuretikum: č. 4 • při poruchách oběhového systému: viz heslo „Srdce, oběhový systém“ • homeopatika Lymphomyosot + Apis mellifica 9CH + Vipera redi 9CH
Pálení žáhy	<ul style="list-style-type: none"> • v důsledku stoupání žaludečních šťáv: č. 9 • při pálení žáhy a současném pocitu sucha v hrdle: č. 8 • při podrážděných sliznicích, jazyk je potažen žlutě: č. 6 • homeopatika Muriaticum acidum 9CH + Robinia pseudo-acacia 9CH
Parodontóza	<ul style="list-style-type: none"> • pro podporu regenerace dásní: č. 1 • homeopatika Traumeel tablety + Kreosotum 5CH, nechat v ústech působit i na dásně, lehká masáž dásní vlhkým měkkým kartáčkem

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Ploténky, bolesti zad	<ul style="list-style-type: none"> • č. 1 + č. 11 dlouhodobě 6x1 tableta od každé soli + Traumeel S mast (lokální aplikace zejména při akutních bolestech) • při velkých bolestech: Valeriana officinalis 5CH + Hypericum perforatum 5CH
Poštípání (pokousání) hmyzem (ovády, komáry apod.)	<ul style="list-style-type: none"> • při silném svědění až pálení: č. 8. Krémgel lze v tomto případě nahradit vytvořením kašičky z tablety (pomocí sliny) a nanesením na postižené místo. • homeopatika Ledum palustre 5CH a Cantharis 9CH
Popáleniny	<ul style="list-style-type: none"> • jako první ošetření (po zchlazení studenou proudící vodou): č. 3 formou krémgelu • vnitřně: č. 3 tablety, každou čtvrt hodinu jednu tabletu + Urtica urens 9CH • při výskytu vodou nalitých puchýřů: č. 8 + Cantharis 9CH • při hnisání popáleniny: č. 11 + Hepar sulfuris calcareum 9CH
Praskliny a fisury na pokožce, anální fisury, ragády kolem úst	<ul style="list-style-type: none"> • anální fisury (bolestivé nebo krvácivé prasklinky kolem konečníku): č. 1, možné též spolu s č. 11; vhodné jsou i krémgely • recidivující anální fisury: č. 1 spolu s č. 8 • hluboké trhlinky kolem úst (ragády): č. 1, tablety i krémgel • svědění v okolí konečníku – viz heslo • homeopatická mast Traumeel S
Puchýře	<ul style="list-style-type: none"> • výsev puchýřků se žlutavým, vodnatým obsahem: č. 4 • puchýře obsahující žlutý hnis: č. 9 (užívat delší dobu) • pokud č. 9 nepomáhá, tak č. 11 (užívat delší dobu) • puchýře s bílým, hustým obsahem: č. 2 • puchýře se silně páchnoucím obsahem: č. 5 • puchýře naplněné vodou: č. 8 • doplňková homeopatika: Cantharis 9CH a Sulfur 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Prostata, zánět	<ul style="list-style-type: none"> • při akutním zánětu prostaty: č. 3 spolu s homeopatikem Pulsatilla 9CH • při chronickém zánětu: č. 5 a č. 6, k tomu Traumeel tablety • doplňkové homeopatikum při potížích s prostatou: Sabal serrulata 9CH
Průjem	<ul style="list-style-type: none"> • stolice odporně páchne: č. 5 + Sulfur 9CH • vodnatý průjem s průhledným hlenem: č. 8 • žlutý, vodnatý průjem, někdy krátce po snídani: č. 10 • průjem s bílým hlenem: č. 4 • průjem s viditelnými kousky nestráveného jídla: č. 3 • kysele páchnoucí průjem: č. 9 • vodnatý, doprovázený křečemi: č. 7 • Aloe socotrina AKH + Vipera redi 9CH
Revma, revmatismus (viz též heslo „Klouby“)	<ul style="list-style-type: none"> • svalový revmatismus s bolestmi při pohybu: č. 3 • svalový revmatismus s vystřelujícími nebo vrtavými bolestmi, které se stěhují z místa na místo: č. 7 • bolesti svalů s pocitem mrtvění, mravenčení, horší v klidu: č. 2 • revmatické potíže se zhoršením za vlhkého počasí: č. 10 • kloubní revmatismus v nastupující akutní fázi, někdy i se zvýšenou teplotou: č. 3 • kloubní revmatismus, kdy se bolesti stěhují z kloubu na kloub: č. 6 + Pulsatilla 9CH • při mimořádně silných bolestech: č. 7 formou horkého nápoje. Užívat v pauzách mezi užitím tablet některého z výše doporučených přípravků; platí pro svalový i kloubní revmatismus • chronický kloubní revmatismus: č. 2 (v tom případě ale neužívat č. 7) • Rhus toxicodendron 9CH • při revmatismu malých kloubů na ruce Agraphis nutans 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Rohovatění, hrubá kůže	<ul style="list-style-type: none"> • při hrubé nebo zrohovatělé kůži: č. 1 • při suché pokožce: č. 8
Rty	<ul style="list-style-type: none"> • suché, popraskané rty: č. 1 a č. 8 • náchylnost k oparům na rtech: č. 8 • puchýř s nažloutlým, vodnatým obsahem: č. 4 • puchýř s hustým, žlutým obsahem: č. 9 • praskliny v koutcích úst: č. 3 + Graphites 9CH
Rýma, senná rýma	<ul style="list-style-type: none"> • při začínající rýmě: č. 8 formou horkého nápoje • rýma jako nový symptom již existujícího infekčního onemocnění: č. 3 spolu s č. 4 v rychlém sledu • alergická rýma doprovázená záchvaty kýčání, případně i astmatickými stavy: č. 7 • při ucpaném nosu: č. 6 + Agraphis nutans 9CH • rýma v důsledku polypů v nosu: č. 2 + Teucrium marum 9CH + Agraphis nutans 9CH • chronická rýma nebo zaražená rýma: č. 11 + Agraphis nutans 9CH • doplňkově při rýmě Allium cepa 5CH nebo Allium cepa AKH • osvědčené trio homeopatik při alergiích a alergické rýmě: Euphrasia officinalis 9CH + Allium cepa 9CH + Sabadilla 9CH
Říhání	<ul style="list-style-type: none"> • č. 9 při kyselém říhání, zejména po konzumu tučných jídel • č. 10 při hořkém říhání • č. 2 při kyselém říhání a pálení v jícnu • doplňkové homeopatikum: Robinia pseudo-acacia 9CH
Slabozrakost	<ul style="list-style-type: none"> • při slabosti očního nervu: č. 5 • při slábnutí zraku v důsledku, byť jen nevelké zrakové námahy: č. 11 + Ruta graveolens 9CH • oči při čtení slzí a bolí: č. 8

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Srdce, oběhový systém	<ul style="list-style-type: none"> • při otékání nohou: č. 10 + Vipera redi 9CH • srdeční nebo oběhová slabost při nebo po námaze: č. 5 + Crataegus oxyacantha 5CH • k uklidnění bušení srdce a při srdeční slabosti z psychického napětí: č. 7 formou horkého nápoje + Valeriana officinalis 5CH • homeopatika při srdečních a oběhových slabostech: Spongia tosta 9CH + Ammonium carbonicum 9CH + Arnica montana 5CH
Suchá pokožka, svědění	<ul style="list-style-type: none"> • suchá pokožka v důsledku poruch v hospodaření s tekutinami: č. 8 • olejovitá nebo jakoby želatinou potažená kůže na obličeji, tváře působí poněkud „odulé“: č. 8 • mastná pleť: č. 9
Suchost sliznic	<ul style="list-style-type: none"> • suché sliznice pochvy, svědění nebo/a podráždění sliznic: č. 8 • suché oči: č. 8 • doplňkové homeopatikum: Alumina 9CH
Svalové potíže	<ul style="list-style-type: none"> • svalová kocovina po velkém výkonu: č. 3 + Arnica montana 9CH • při bolestech a křečích svalů rozličného původu: č. 7 • při křečích a bolestech svalů, které se užíváním č. 7 nezlepší: č. 2 • při svalových křečích z přetížení svalů: č. 5 + č. 7 • při svalové slabosti: č. 5 • atrofie svalů končetin: Arsenicum album 9CH • homeopatika Traumeel tablety a Traumeel mast
Svědění kůže	<ul style="list-style-type: none"> • svědění pokožky bez objektivně jistěné možné příčiny nebo v důsledku vyrážky nebo jiného kožního onemocnění: č. 7 • svědění kůže u starších osob a seniorů: č. 2 • svědění hrubé suché pokožky: č. 1 • svědění kůže u alkoholiků: č. 8, viz též heslo „Závislosti“ str. 16

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Svědění konečnicku	<ul style="list-style-type: none"> • č. 1 + č. 3. Navíc možno natírat krémgelem č. 7
Světloplachost	<ul style="list-style-type: none"> • přecitlivělost vůči světlu: č. 8 • při podráždění očí: č. 5 + Euphrasia officinalis 9CH • doplňková homeopatika: Euphrasia officinalis 9CH a Pulsatilla 9CH
Šedý zákal, katarakta (viz též heslo „Slabozrakost“)	<ul style="list-style-type: none"> • pro rozpouštění usazenin v oční čočce: č. 1 spolu s č. 11 • při konvenční léčbě jako podpůrný prostředek: č. 6 • důležité homeopatikum: Pulsatilla 9CH
Šlachy a vazy	<ul style="list-style-type: none"> • poškození šlach a vazů z nepřiměřeného namáhání: č. 3 • pokud léčba šlach a vazů přinesla jen částečné zlepšení a potíže se dále nelepší: č. 4 • zánět šlach, „tenisový loket“ (schéma užívání): před snídaní č. 3, před obědem č. 4, před večeří č. 11 + Ruta graveolens 9CH • Rhus toxicodendron 9CH, v případě loketního kloubu Ruta graveolens 9CH; Traumeel tablety a mast
Tělesná (a duševní) slabost	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek energie z neznámé příčiny č. 5 • přetrvávající slabost po prodělané nemoci: č. 5 • přetrvávající slabost po akutním infekčním onemocnění: č. 2 • slabost u seniorů č. 2 + Phosphoricum acidum 9CH • Phosphoricum acidum 9CH • slábnutí paměti, náznaky demence: č. 2 + Alumina 9CH
Tiky v obličeji	<ul style="list-style-type: none"> • sůl č. 9
Trojklanný nerv; zánět trigeminu	<ul style="list-style-type: none"> • viz heslo „Zánět trojklanného nervu“

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Tuhnutí svalů (viz též heslo „Křeče“)	<ul style="list-style-type: none"> • při tuhnutí svalů, ale bez fáze křečí: č. 1, podpůrně navíc i č. 10 formou krémgelu • Cuprum metallicum 9CH nebo Cuprum metallicum AKH
Únava a vyčerpanost	<ul style="list-style-type: none"> • pro podporu životní energie: č.5 • duševní a tělesná slabost, vyčerpání; slabá paměť, duševní nepřítomnost; usínání během dne (narkolepsie), apatie č. 5 + homeopatika China 9CH + Phosphoricum acidum 9CH
Vlasy, vypadávání vlasů	<ul style="list-style-type: none"> • kruhovitě vypadávání vlasů: č. 5 • difúzní (na více místech roztroušené) vypadávání vlasů: č. 8 spolu s č. 11 • lámavé, slabě rostoucí vlasy: č. 11 • ložiskové nebo úplné vypadávání vlasů č. 6 + Thallium aceticum 9CH • posílení růstu vlasů, omezení vypadávání, např. po porodu: Phosphoricum acidum 9CH
Vrásky a strie	<ul style="list-style-type: none"> • „kostičkovitě“ vypadající vrásky kolem očí: č. 1 • těhotenské strie, povadlá kůže na bříše: č. 1 spolu s č. 11 tablety i krémgely. Tablety lze užívat společně, krémgely obden střídat • povadlá pleť, předčasné vrásky, zejména kolem očí a ušních boltců: č. 11 • kožní řasy (záhyby, vrásky) na tvářích, kůže je mastná: č. 10
Vysoký krevní tlak	<ul style="list-style-type: none"> • č. 1 + Aurum metallicum 9CH, pokud má VKT souvislost s aterosklerózou • vysoký krevní tlak z nervozity a vypětí: č. 7 • č. 3 + Kalium iodatum 9CH • při migrénách v důsledku VKT: Glonoinum 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Zácpa	<ul style="list-style-type: none"> • zácpa v důsledku ochabnutí střev nebo hemeroidů: č. 1 • zácpa s pocitem značné plnosti: č. 6 + Alumina 9CH • zácpa u seniorů vykazujících celkovou slabost: č. 2 + Alumina 9CH • přetrvávající zácpa přes nucení na stolici: č. 11 + Alumina 9CH • chronická zácpa bez nucení na stolici: č. 10 + Opium 9CH • zácpa, stolice pak světlá a mastná: č. 10 • pro rychlou úlevu: sůl č. 7 a č. 8 jako horký nápoj; může působit rychle, nepoužívat krátce před odchodem z domu • sůl č. 8 vyrovnává množství vody ve střevě, pomáhá tedy i při průjmu • doplňková homeopatika: Opium 9CH + Alumina 9CH
Zánět dutin	<ul style="list-style-type: none"> • při chronické a recidivující sinusitidě: č. 12 někdy ale i č. 11 (liší se podle individuálních dispozic pacienta, je třeba vyzkoušet, který z přípravků bude účinnější) • doplňková homeopatika: Kalium iodatum 9CH, Traumeel tablety, Hydrastis canadensis 9CH
Zánět dýchacích cest (viz též heslo „Kašel“)	<ul style="list-style-type: none"> • při akutním zánětu hrtanu a průdušek: č. 3, po zlepšení přejít na užívání soli č. 4 a v případě potřeby doléčit solí č. 5 • při zánětu průdušek s vykašláváním žlutozeleného hlenu: č. 2 • při kataru horních cest dýchacích s tvorbou hlenu: č. 2

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Zánět močového měchýře	<ul style="list-style-type: none"> • při prvních příznacích zánětu, užívat první den v rychlém sledu nebo jako horký nápoj: č. 3 + Traumeel tablety + Cantharis 9CH (v těhotenství Cantharis vynechat) • od druhého dne zánětu: č. 9 • chronický zánět močového měchýře: č. 11 nebo č. 12 (nutno vyzkoušet, která sůl přinese kýžený účinek). • doplňková homeopatika Staphysagria, Traumeel tablety, Cantharis 9CH, Sarsaparilla 9CH
Zánět prsu	<ul style="list-style-type: none"> • zrudnutí a otok mléčné žlázy: č. 9 + Belladonna 9CH • zánět s produkcí hnisu (k lékaři!): č. 11 + Hepar sulfuris calcareum 9CH • ztvrdnutí po zánětu: č. 1 + Bryonia 9CH • doplňkové homeopatikum Traumeel tablety + Urtica urens 9CH
Zánět slepého střeva	<ul style="list-style-type: none"> • č. 3 + č. 4 zejména při současné zácpě a napětí v břichu • doplňkové homeopatikum Traumeel tablety
Zánět spojivek	<ul style="list-style-type: none"> • č. 3 + Pulsatilla 9CH, zejména při hnisavém výtoku z oka • č. 4 + Pulsatilla 9CH, v případě silného slzení a výtoku dráždivého, světlého a řídkého slizu; světloplachost • č. 6 + Pulsatilla 9CH při chronickém zánětu s tvorbou žlutozeleného sekretu • č. 11 + Pulsatilla 9CH při dlouhodobě přetrvávající produkci hnisu v oku
Zánět spojivek	<ul style="list-style-type: none"> • víčka jsou slepená bělavým sekretem: č. 4 + Pulsatilla 9CH • homeopatikum Traumeel tablety

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Zánět středního ucha, bolesti v uchu	<ul style="list-style-type: none"> • při bolesti, zarudnutí ucha a částečné nedoslýchavosti na postižené ucho: č. 3 • při zaníceném a opuchlém vnějším zvukovodu: č. 11 • při žlutavém výtoku z ucha: č. 6 • při zánětu s pocitem tlaku ve vnitřním uchu: č. 4 spolu s č. 9 • Traumeel tablety v rychlém sledu
Zánět trojklanného nervu	<ul style="list-style-type: none"> • formou horkého nápoje: č. 7, každé dvě hodiny připravit další nápoj (pokud teplo zhoršuje tak užívat tablety v rychlém sledu) • Traumeel tablety a Traumeel mast
Závratě (vertigo)	<ul style="list-style-type: none"> • závratě v důsledku zhoršeného prokrvování mozkové tkáně nebo kornatění cév: č. 3 spolu s č. 6 • závratě při změně polohy (po vstání ze židle apod.): č. 5 • závratě po velkém duševním nebo tělesném vypětí: č. 5 • vertigo v důsledku prožívání stresové situace a vnitřního napětí: č. 7 • závratě v důsledku zhoršeného prokrvování mozkové tkáně nebo kornatění cév: č. 3 + č. 6 • homeopatikum <i>Cocculus indicus</i> 9CH + <i>Veratrum album</i> 5CH
Zažívání (viz též heslo „Pálení žáhy“ a „Nadýmání“)	<ul style="list-style-type: none"> • slabé zažívání, kyselé říhání, sklon k nadýmání, špatné trávení tuků: č. 9 • hořké říhání: č. 10 • pokud říhání neulevuje od silných bolestí břicha: č. 7 • při kyselém říhání s pálením v jícnu: č. 2 • homeopatikum <i>Nux vomica</i> 9CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Zvracení	<ul style="list-style-type: none"> • po požití potravin, které postižený nesnáší: č. 3 • zvracení žluči: č. 10 • s průhledným, táhnoucím se hlenem: č. 8 • zvracení vodnatě vypadající tekutiny: č. 8 • zvracení bílého hlenu: č. 4 • zvracení kyselé tekutiny: č. 9 • zvracení v důsledku cestovní nevolnosti (kinetózy): č. 8 nebo č. 9, užívat v průběhu cesty každou půlhodinu jednu tabletu, vhodné je přidat <i>Cocculus indicus</i> 9CH • zvracení u dětí během prořezávání zubů: č. 2 • nevolnosti a zvracení u nastávajících maminek: č. 2 + <i>Ipecacuanha</i> 9CH • homeopatika <i>Nux vomica</i> 9CH, <i>Cocculus indicus</i> 9CH, <i>Ipecacuanha</i> 9CH
Žaludeční a dvanácterníkové vředy	<ul style="list-style-type: none"> • při překyselení nebo bolesti žaludku a stoupání žaludečních šťáv do jícnu, pálení žáhy: č. 9 • při podrážděných sliznicích, jazyk je potažen žlutě: č. 6 • při pálení žáhy a současné suchosti sliznic v ústech: č. 8 • po odeznění akutního kataru, jazyk je zpravidla bíle potažen: č. 4 • žaludeční křeče bez zvýšené teploty, jazyk je bez povlaku: č. 7 • homeopatika <i>Arsenicum album</i> 9CH + <i>Colocynthis</i> 9CH, zejména pokud od bolestí pomáhá schoulení a tlak rukama na žaludek
Žíly (viz též hesla „Křečové žíly“ a „Hemeroidy“)	<ul style="list-style-type: none"> • metličkové žíly: č. 4 • podpora pružnosti cév: č. 1 spolu s č. 11, tablety i krémgely • homeopatikum <i>Carbo vegetabilis</i> 9CH
Žloutenka, rekonvalescence	<ul style="list-style-type: none"> • pro podporu jater: č. 6 a homeopatikum <i>Chelidonium majus</i> 5CH + <i>Carduus marianus</i> 5CH

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Klíčové poznámky k výběru Schüsslerovy soli a doplňkových přípravků
Žlučník, zánět žlučníku	<ul style="list-style-type: none"> • při akutním zánětu žlučníku: č. 3 + Belladonna 9CH • po překonání akutního stavu: č. 4 • při stoupající horečce: č. 5, každou půl hodinu 1 tabletu + Aconitum 9CH • žlučnicková kolika: č. 7 + Berberis vulgaris 5CH + Belladonna 9CH + Colocynthis 9CH

Schüsslerovy soli a homeopatika pro domácí mazlíčky

Schüsslerovy soli lze využívat i při léčbě domácích mazlíčků. Ideální je rozpustit v menším množství vody po dvou tabletách každého zvoleného přípravku a tento roztok zamíchat do vody k pití nebo krmiva. Stejným způsobem lze podávat i přípravek Traumeel tablety, zejména při zraněních nebo zánětech, a též přípravky firmy AKH. U homeopatik ve formě globulí rozpustíte 5 kuliček v teplé vodě. U velkých plemen psů a u poníků uvedené dávkování zdvojnásobíte, u koní ztrojnásobíte. Přípravky uvedené níže lze podávat všechny dohromady. Veškeré uvedené přípravky zakoupíte na www.kezdravi.cz.

Zde je několik osvědčených kombinací s homeopatiky a produkty AKH:

- při potížích s klouby a páteří: Rhus toxicodendron 5CH + soli č. 1, 2 a 11
- při onemocnění jater: Carduus marianus 5CH + Lycopodium AKH + sůl č. 6
- při průjmech: Arsenicum album AKH + Aloe socotrina AKH + Vipera redi 9CH

- střevní parazité: Cina 5CH + Teucrium marum 5CH + Spigelia anthelmia + Artemisia vulgaris AKH (3 x denně po dobu 10 dní)
- při kašli: Sticta pulmonaria 5CH + Drosera rotundifolia AKH+ Spongia tosta 5CH + č. 3
- při onemocnění ledvin: Solidago virga urea AKH + Berberis vulgaris AKH + Sarsaparilla 5CH + č. 6.

Použitá literatura

Fiala, Ladislav: Schüsslerovy tkáňové soli

Frey, M.: Bewährte Indikationen der Homöopathie

Gäbler, Hartwig: Wesen und Anwendung der Biochemie

Heepen, Günther, H.: Schüßler-Salze für die Seele

Heepen, Günther, H.: Schüßler-Salze ABC der Heilanwendungen

Heepen, Günther, H.: Schüßler-Salze 12 Mineralstoffe für die Gesundheit

Holub, J. T.: Homeopatie pro dospělé

Holub, J. T.: Jak léčit chronická onemocnění

Molineus, Sigrid: Gesichter sprechen Bände – Antlitzdiagnostik und die Mineralsalze nach Dr. Schüßler

Použitá fotografie

Empatie, s.r.o.;

www.depositphotos.com

Vydala společnost Empatie, s.r.o. jako svoji 4. publikaci

© 2023

Potřebujete podpořit lymfatický systém?

Lymphomyosot®

- při otocích lymfatických žláz*
- při otocích dolních končetin*
- při mírném zadržování tělních tekutin

* Známého původu

Homeopatický léčivý přípravek k vnitřnímu použití.
Čtěte pečlivě příbalovou informaci.

-Heel

Healthcare designed by nature

Schwabe Czech s.r.o.

Pod Klikovkou 1917/4, 150 00 Praha 5
Tel.: 241 740 447, Email: info@schwabe.cz

www.lymphomyosot.cz

Traumeel®

ÚRAZY?
BOLESTI?
MODŘINY?

- > Podvrtnutí a vykloubení
- > Modřiny
- > Natažené šlachy a vazy
- > Otoky měkkých tkání
- > Poúrazové, pooperační stavy

www.traumeel.cz

Traumeel® mast se užívá ke zmírnění bolesti při lehkých a středně těžkých poraněních pohybového aparátu.

Homeopatický léčivý přípravek k vnějšímu použití. Čtěte pozorně příbalovou informaci.

-Heel
Healthcare designed by nature

Schwabe Czech s. r. o.
Pod Klikovkou 1917/4, 150 00 Praha 5 - Smíchov, Tel.: 241 740 540, info@schwabe.cz
www.schwabe.cz, www.traumeel.cz

S lehkostí a radostí po celý den!

KRYSTAL AQUAMARIN s.r.o.
výhradní zástupce firmy Nelsons pro ČR a SR

Senovážné náměstí 23
Praha 1
110 00

tel: 224 142 211

email: info@bachovaterapie.cz

www.bachovaterapie.cz

Bachovy originální květové esence

RESCUE

Adler Pharma

SCHÜSSLER SALZE

RADOST A ZDRAVÍ SE SCHÜSSLER!

Adler Pharma Schüsslerovy soli

- ✔ originální rakouská kvalita
- ✔ jemná chuť
- ✔ bez pšeničného škrobu
- ✔ 100% bez lepku
- ✔ bez stearanu hořečnatého

www.schussler-soli.cz

Adler Topics

- péče „od hlavy až k patě“
- bez parabenu, parafínu, vazelíny
- vhodné i pro vegany
- s vysokým obsahem minerálních látek

MODERNÍ PÉČE A STAROSTLIVOST S OBSAHEM MINERÁLNÍCH LÁTEK

Kompletní sortiment Schüsslerových solí a homeopatik:

www.kezdravi.cz

